

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๐๔ กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "อิทธิพลของภาพยนตร์และรายการวิทยุโทรทัศน์ต่อเยาวชนไทย" โดยส่งแบบสอบถามไปยังบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเยาวชนนั้น มีทั้งข้าราชการ ครู พ่อค้า และประชาชน เยาวชนในข่ายสำรวจนี้คืออายุตั้งแต่ ๒ - ๒๑ ปี รวมทั้งสิ้น ๒,๘๕ คน เมื่อได้รับแบบสอบถามจากบิดามารดาคืน ปรากฏผลดังนี้คือ

๑. รายการวิทยุโทรทัศน์ที่เยาวชนชอบมากที่สุดคือ

เยาวชนอายุ ๒ - ๕ ปี ชอบดูรายการการ์ตูนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ

๘๓ ดูการอภิปราย การสัมภาษณ์น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๑

เยาวชนอายุ ๖ - ๙ ปี ชอบดูรายการการ์ตูนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ

๘๘ ชอบดูการอภิปราย และสัมภาษณ์น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๒

เยาวชนอายุ ๑๐ - ๑๓ ปี ชอบดูรายการการ์ตูนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ

๘๖ ชอบดูรายการอภิปราย สัมภาษณ์และสารคดีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖

เยาวชนอายุ ๑๔ - ๑๗ ปี ชอบดูรายการอภิปรายและสัมภาษณ์มากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ ๓๔ ชอบดูรายการสำหรับเด็กน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๑๖

เยาวชนอายุ ๑๘ - ๒๑ ปี ชอบดูรายการข่าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ

๒๒ ชอบดูรายการสำหรับเด็กน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖ และชอบดูรายการการ์ตูนคิดเป็นร้อยละ ๕

๒. รายการวิทยุโทรทัศน์ที่ผู้ปกครองขอให้เยาวชนดู เรียงตามลำดับดังนี้

รายการตอบปัญหา	๓๔	%
รายการสารคดี	๓๔	%
รายการข่าว	๓๔	%
รายการการ์ตูน	๓๐	%
รายการสำหรับเด็ก	๓๐	%

๓. รายการวิทยุโทรทัศน์ที่ผู้ปกครองไม่ปรารถนาให้เยาวชนดูเรียงตามลำดับ
ดังนี้คือ

รายการโศภาน	๖๔	%
รายการละคร	๓๗	%

๔. อิทธิพลของรายการวิทยุโทรทัศน์ที่มีต่อพฤติกรรมของเยาวชนที่ผู้ปกครอง
สังเกตเห็น มีดังนี้คือ

อายุ ๒ - ๖ ปี	ไม่มีอิทธิพลชัดเจน
อายุ ๖ - ๙ ปี	เอาจอย่างการบางคน
อายุ ๑๐ - ๑๓ ปี	เอาจอย่างการบางคน
อายุ ๑๔ - ๑๗ ปี	<u>ไม่มีอิทธิพลชัดเจน</u>
อายุ ๑๘ - ๒๑ ปี	<u>ไม่มีอิทธิพลชัดเจน</u>

๕.ทัศนคติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเกี่ยวกับผลดี ผลเสียของภาพยนตร์
และรายการวิทยุโทรทัศน์ที่มีต่อเยาวชน

ผลดี

ระดับอายุ ของเยาวชน	ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าภาพยนตร์และรายการโทรทัศน์			
	ให้ความเพลิดเพลิน	ช่วยเพิ่มความรู้ทาง วิชาการ	ช่วยเพิ่มความรู้ รอบตัว	ช่วยปรับปรุงกิริยา มารยาทและวาจา ให้เรียบร้อยขึ้น
๒ - ๕ ปี	๔๒ %	๑๐ %	๑๓ %	๓ %
๖ - ๙ ปี	๔๒ %	๒๖ %	๓๓ %	๑๑ %
๑๐ - ๑๓ ปี	๓๙ %	๓๕ %	๔๘ %	๑๑ %
๑๔ - ๑๗ ปี	๓๒ %	๓๓ %	๔๓ %	๒ %
๑๘ - ๒๑ ปี	๒๔ %	๒๖ %	๒๙ %	๔ %

ผลเสีย

ระดับอายุ ของเยาวชน	ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าภาพยนตร์และรายการวิทยุโทรทัศน์			
	ทำให้จิตใจ ฟุ้งซ่าน	ทำให้ไม่เอาใจ ใส่ในการเล่า เรียน	ทำให้เป็นทอม สาวเร็วเกิน วัย	ทำให้กิริยามาร- ยาทและวาจา ไม่เรียบร้อย
๒ - ๕ ปี	๙ %	๑๙ %	๖ %	๑๐ %
๖ - ๙ ปี	๑๒ %	๔๓ %	๓ %	๑๒ %
๑๐ - ๑๓ ปี	๑๘ %	๔๔ %	๒๓ %	๑๔ %
๑๔ - ๑๗ ปี	๒๓ %	๓๔ %	๒๖ %	๑๖ %
๑๘ - ๒๑ ปี	๑๙ %	๑๙ %	๑๓ %	๑๒ %

๖. เยาวชนอายุตั้งแต่ ๕ ปีลงมา ดูรายการวิทยุโทรทัศน์อย่างน้อยคืนละ ๑ ชั่วโมง เยาวชนอายุ ๑๐ - ๒๑ ปี ดูคืนละ ๓ ชั่วโมง

ปีพ.ศ. ๒๕๐๗ นายวัชณา มงคลประสิทธิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ๒๕๐๗"

ความมุ่งหมาย

๑. เพื่อศึกษาค้นคว้าว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ปีการศึกษา ๒๕๐๗ ได้รับความรู้ทางวิทยาศาสตร์จากสื่อมวลชนต่าง ๆ มากน้อยเพียงไร
๒. สื่อมวลชนที่ช่วยส่งเสริมการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และช่วยได้เพียงไร
๓. แนวทางที่จะแก้ไขปรับปรุงเพื่อนำสื่อมวลชนมาใช้ให้เป็นประโยชน์

ในการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ปีการศึกษา ๒๕๐๗ จำนวน ๒๐๐ คน จากโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๕๐ คน และจากโรงเรียนวัดธาตุทอง ๑๕๐ คน

ใช้วิธีการสัมภาษณ์เป็นแบบ Check list ตามความมุ่งหมายที่กล่าวไว้ข้างต้น สื่อมวลชนที่ใช้ในการสัมภาษณ์คือ หนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านเล่น หนังสือการ์ตูน วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์

วัชณา มงคลประสิทธิ์ "อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ๒๕๐๗" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๗)

ผลของการวิจัย

การคูโทรทัศน์

นักเรียนส่วนใหญ่ที่บ้านตนเอง และสนใจภาพยนตร์เรื่องต่าง ๆ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่นักเรียนได้รับ นักเรียนชายเห็นว่าเครื่องยนต์กลไก : ส่วนนักเรียนหญิงเห็นว่าทางแพทย์ การคูโทรทัศน์ทำให้เกิดความรู้รอบตัวอย่างกว้างขวาง และความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์กว้างขวาง ทำให้การเรียนวิทยาศาสตร์ที่ขึ้นบ้างเล็กน้อย ส่วนใหญ่ผู้ปกครองให้คำแนะนำในการคูโทรทัศน์

การดูภาพยนตร์

นักเรียนชายสนใจภาพยนตร์บู โลกไฉน นักเรียนหญิงสนใจภาพยนตร์สืบสวน ภาพยนตร์ที่มาจากอเมริกันนักเรียนสนใจมากที่สุด นักเรียนชายได้รับความรู้ทางเครื่องยนต์กลไก นักเรียนหญิงได้รับความรู้ทางด้านการแพทย์ ดูภาพยนตร์ทำให้การเรียนวิทยาศาสตร์ดีขึ้น เป็นส่วนใหญ่ ผู้ปกครองเอาใจใส่ให้นักเรียนดูภาพยนตร์ที่เหมาะสม

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ พรรณลีย์ เทพลักษณะเลขา^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อรายการโทรทัศน์ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒"

ความมุ่งหมายของการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ก็เพื่อที่จะศึกษาถึงความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อรายการโทรทัศน์ในประเทศไทยว่าสนใจในรายการใด และรายการนั้น ๆ มีประโยชน์หรือโทษหรือไม่ นักเรียนใช้เวลาคูโทรทัศน์วันละกี่ชั่วโมง โทษของการคูโทรทัศน์ที่มีต่อการเรียนและสุขภาพของเด็ก ตลอดจนปฏิกิริยาและความคิดเห็นของเด็กวัยนี้ที่มีต่อโทรทัศน์

^๑พรรณลีย์ เทพลักษณะเลขา "ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อรายการโทรทัศน์ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๓.)

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑, ๒, ๓ ของ ๕ โรงเรียน
ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โรงเรียนละ ๑๐๐ คน คือ

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

โรงเรียนสตรีวิทยา

โรงเรียนผดุงศิษย์พิทยา

โรงเรียนพระศรีอริยวงศธร

โรงเรียนรจสีวิทยา

วิธีวิจัยและผลของการวิจัย

โดยการส่งแบบสอบถามให้นักเรียนที่เป็นประชากรที่เลือกแล้วตอบ ผล
ของการวิจัยปรากฏว่า

๑. นักเรียนชอบใช้เวลาว่างในการฟังวิทยุและดูโทรทัศน์มากที่สุด นักเรียนชายชอบดูโทรทัศน์มากกว่านักเรียนหญิง ถ้าที่บ้านไม่มีเครื่องรับ จะดูที่บ้านใกล้
เคียง นักเรียนบางคนไม่ดูโทรทัศน์เลย

๒. นักเรียนนิยมดูโทรทัศน์ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา ๑๑.๐๐ -
๑๒.๐๐ น. เวลาที่นักเรียนดูโทรทัศน์น้อยที่สุดคือเวลา ๒๒.๐๐ ไปจนจบรายการ

๓. รายการที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคือ รายการภาพยนตร์โทรทัศน์ประ
เภทโคบาล การ์ตูน และชอบภาพยนตร์ไทย

๔. นักเรียนชอบภาพยนตร์ประเภทลึกลับ สืบสวนมาก ประเภทโคบาล
เป็นที่ ๒ และประเภทประวัติศาสตร์ เป็นที่ ๓ สำหรับละครนิยมประเภทตลกขบขันและ
ละครที่มีคติสอนใจ

๕. ส่วนมากนักเรียนจะดูโทรทัศน์หลังจากทำการบ้านเสร็จแล้ว

๖. ผลดีของการดูโทรทัศน์คือ ได้รับความรู้และเป็นการพักผ่อน ผลเสีย
คือ ทำให้เสียเวลาในการดูหนังสือ ออกนอน สุขภาพเสื่อมโทรม

๗. รายการที่นักเรียนต้องการให้เพิ่มคือ ภาพยนตร์การ์ตูน โคมอล ภาพยนตร์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และประวัติศาสตร์

ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ นางสาว ประณีต โรหิตोปกการ^๕ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในชั้นประถมศึกษาของ เทศบาลนครกรุงเทพฯ" โดยมีความมุ่งหมายทั่วไปดังต่อไปนี้คือ

๑. เพื่อศึกษาการใช้โทรทัศน์เป็นสื่อในการสอนวิชาต่าง ๆ ของเทศบาลนครกรุงเทพฯ

๒. เพื่อจะศึกษาถึงคุณค่าโดยทั่วไปซึ่งจะได้รับจากการใช้โทรทัศน์เป็นอุปกรณ์การศึกษา

ความมุ่งหมายเฉพาะ

๑. เพื่อจะศึกษาถึงวัตถุประสงค์ในการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในชั้นประถมศึกษาของ เทศบาลนครกรุงเทพฯ

๒. เพื่อศึกษาวิธีดำเนินงานในการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาของ เทศบาลนครกรุงเทพฯ

๓. เพื่อศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้โทรทัศน์เป็นอุปกรณ์การสอน คือกล่าวถึงปัญหาของผู้ดำเนินงาน ครูผู้ใช้โทรทัศน์ประกอบการสอน เพื่อหาทางเสนอแนะในการปรับปรุงต่อไป

๔. เพื่อศึกษากลวิธีในการใช้โทรทัศน์เป็นอุปกรณ์การสอน เป็นต้นว่า การเตรียมตัวของครู การออกรายการทดลองงานการเขียนสคริปต์

ประณีต โรหิตोปกการ การศึกษาการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในชั้นประถมศึกษาของ เทศบาลนครกรุงเทพฯ (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๔.)

๕. เพื่อศึกษาถึงผลที่ได้จากการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาตอนปลายของ เทศบาลนครกรุงเทพฯ ว่าได้ผลเพียงใด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรเป็นนักเรียนสังกัดเทศบาลนครกรุงเทพฯ จาก ๑๒ แขวง จำนวน ๓๔๕ คน และครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์ จำนวน ๒๕ คน โดยส่งแบบสอบถามให้ครูทางไปรษณีย์ สำหรับแบบสอบถามของนักเรียน ผู้วิจัยส่งเอง พร้อมทั้งไปสังเกตและสัมภาษณ์ครูผู้สอนด้วย

แบบสอบถามของครูได้รับคืน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๒๖

แบบสอบถามของนักเรียน ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๑๔

ผลของการวิจัย

การใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ช่วยในการสอนของครู แต่การเรียนวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์ของเด็กยังมีปัญหา คือ ครูขาดอุปกรณ์การสอน สถานที่ห้องเรียนไม่เหมาะสม เครื่องรับมีจำนวนไม่เพียงพอแก่นักเรียน และมีปัญหาเกี่ยวกับคู่มือครู ตารางสอน ไม่มีเจ้าหน้าที่ไปให้การแนะนำเท่าที่ควร ถึงกระนั้นผลการเรียนวิทยาศาสตร์โดยใช้โทรทัศน์ประกอบการสอน ยังปรากฏว่าได้ผลดีพอใช้

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการปรับปรุงสิ่งบกพร่องต่าง ๆ ให้ดีขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครูเองต้องหาทางปรับปรุงวิธีสอนให้ดีขึ้น หมั่นหาความรู้อยู่เสมอ กองการศึกษาของ เทศบาลนครกรุงเทพฯ ควรจัดให้มีการอบรมครูผู้ใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนและจัดหาบทเรียนทางโทรทัศน์ให้ดีและเหมาะสมยิ่งขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ นางสาว ปฏิพัทธ์ กระแสอินทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "อิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ต่อพฤติกรรมเด็กวัยรุ่น" (A Study of the Influence of Television film on Adolescent's Behavior)

วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้คือ

วัตถุประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อศึกษาถึงความสนใจทั่วไปของเด็กวัยรุ่นต่อภาพยนตร์โทรทัศน์
๒. เพื่อศึกษาว่าภาพยนตร์โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นเพียงใด

วัตถุประสงค์เฉพาะ

๑. เพื่อทราบว่าเด็กวัยรุ่นแต่ละเพศสนใจภาพยนตร์โทรทัศน์ประเภทใด
๒. เพื่อทราบเวลาที่เด็กใช้ดูภาพยนตร์โทรทัศน์ประเภทต่าง ๆ
๓. เพื่อศึกษาถึงการให้คำแนะนำ การกำหนดเวลา การห้ามเด็ก
๔. เพื่อศึกษาว่าเด็กวัยรุ่นชอบภาพยนตร์โทรทัศน์แต่ละประเภทเพราะเหตุใด
๕. เพื่อสำรวจพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นที่ได้รับจากการดูโทรทัศน์
- * ๖. เพื่อศึกษาว่าการดูภาพยนตร์โทรทัศน์ ได้ผลดีและผลเสียต่อการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นมากน้อยเพียงไร

วิธีการวิจัย

ใช้แบบสอบถามให้ประชากรจากโรงเรียนต่าง ๆ ตอบ โดยประชากรเหล่านี้เลือกมาจากโรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ ๔๐๐ คนขึ้นไป ทั้งโรงเรียนรัฐบาลและ

ประวิพัทธ์ กระแสอินทร์, อิทธิพลภาพยนตร์โทรทัศน์ต่อพฤติกรรมเด็กวัยรุ่น
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๕.)

โรงเรียนราษฎร์ เป็นโรงเรียนชายล้วน โรงเรียนหญิงล้วน และโรงเรียนสหศึกษา ประชากรเหล่านี้คิดเอาเพียง ๕ % ของจำนวนนักเรียนแต่ละโรงเรียน คือได้ทั้งหมด ๕๐๐ คน เป็นนักเรียนที่กำลังอยู่ในวัยรุ่นชาย ๑๒ - ๒๐ ปี ตั้งแต่ ม.ศ. ๑ - ๕ จากโรงเรียนทั้งหมด ๔ โรงเรียน แบบสอบถามส่งไป ๕๐๐ ชุด ได้กลับคืนมา ๔๓๘ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖๐

อนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ปกครองของนักเรียนตอบกลับ โดยส่งไป ๕๐๐ ชุด ได้กลับคืน ๔๖๘ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๘๐

แบบสอบถามของนักเรียนแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

๑. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดูโทรทัศน์
๒. ประเภทของภาพยนตร์โทรทัศน์ที่ชอบและเหตุที่ชอบภาพยนตร์แต่ละประเภท
๓. อิทธิพลต่าง ๆ ที่เด็กได้รับจากการดูภาพยนตร์โทรทัศน์

แบบสอบถามของผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

๑. เกี่ยวกับการดูโทรทัศน์ของบุตร และประเภทของภาพยนตร์โทรทัศน์ที่เหมาะสมกับวัยของบุตร
๒. อิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ที่บุตรได้รับ เพื่อเปรียบเทียบกับคำตอบของบุตร

ผลของการวิจัย

๑. เด็กวัยรุนใช้เวลาในการดูโทรทัศน์สัปดาห์ละ ๑๓ ชั่วโมง ๔๐.๘ นาที
๒. เด็กวัยรุนชายสนใจภาพยนตร์สงครามและภาพยนตร์จักรกรรมมากที่สุด และเด็กวัยรุนหญิงสนใจภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ก้าวหน้ามากที่สุด
๓. ภาพยนตร์โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุนในแง่ดี คือ ช่วยในค่านการเข้าสังคมกับเพื่อนและให้ความรู้ในค่านต่าง ๆ มาก
๔. ภาพยนตร์โทรทัศน์มีอิทธิพลในแง่เสียแก่เด็กวัยรุนคือ เด็กชอบเลียนแบบการกระทำของพระเอกและผู้ร้าย ซึ่งมีผลต่อจิตใจและสุขภาพจิตของ เด็กวัยรุนด้วย

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ นางสาว นพรัตน์ ศรีประทุม^๖ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์ความสนใจของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์" (An Analysis of University Students Interest in Television Programs)

วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้คือ

๑. เพื่อจะศึกษาถึงลักษณะการดูโทรทัศน์ของนิสิต เช่น วัน เวลา ระยะเวลา และสถานที่ที่ดูโทรทัศน์
๒. เพื่อที่จะศึกษาว่ารายการโทรทัศน์แต่ละประเภทให้ประโยชน์ทางการศึกษาและชีวิตประจำวันต่อนิสิตอย่างไรบ้าง
๓. เพื่อที่จะได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับการจัดรายการโทรทัศน์ และจะได้ทราบข้อเสนอแนะของนิสิตเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการจัดรายการโทรทัศน์ของสถานีต่าง ๆ ต่อไป
๔. เพื่อที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงว่า รายการโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนิสิตอย่างไรบ้าง

วิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถาม ส่งไปยังนิสิตคณะต่าง ๆ ทั้งชาย-หญิง ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ คณะรัฐศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อมวลชน และการประชาสัมพันธ์ ประชากรทั้งหมดนี้เป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี สุ่มเอาเฉพาะนิสิตที่มีโทรทัศน์อยู่ที่บ้าน หรือที่หอพัก คณะละ ๕๐ คน รวมประชากรทั้งหมด ๕๐๐ คน ได้รับแบบสอบถามกลับมา ๒๕๐ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐

^๖ นพรัตน์ ศรีประทุม การวิเคราะห์ความสนใจของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๑.)

ผลของการวิจัย

๑. นิสิตชายและหญิง มีความสนใจต่อรายการโทรทัศน์มากพอสมควร ส่วนมากจะดูโทรทัศน์ทุกวัน และดูเวลาประมาณ ๑๘ - ๒๐ น.

๒. นิสิตชายและหญิง ดูโทรทัศน์ประมาณวันละ ๑ - ๒ ชั่วโมง

๓. รายการโทรทัศน์ที่จัดตามสถานีต่าง ๆ ในจังหวัดพระนคร ให้ประโยชน์ทางด้านความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันมากกว่าประโยชน์ทางด้านการศึกษาของนิสิต

๔. อิทธิพลของรายการโทรทัศน์ต่อนิสิตในค่านิยมพฤติกรรมต่าง ๆ มีพอสมควร เมื่อดูรายการโทรทัศน์แล้ว นิสิตชายและนิสิตหญิงอยากจะเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงบ้าง แต่โดยมากจะได้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ จากการดูโทรทัศน์ที่จะนำมาปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ในค่านิยมดำรงชีวิต

๕. เมื่อดูโทรทัศน์แล้ว ส่วนมากผลการเรียนของนิสิตเป็นปกติ แสดงว่าการดูโทรทัศน์ไม่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนิสิตเมื่อนิสิตรู้จักการแบ่งเวลาให้ถูกต้อง

ในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ Joseph K. Balogh^{๓)} ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Television Viewing Habbits of High - School Boys"

โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

๑. เพื่อจะดูเวลาพักผ่อนและเวลาดูโทรทัศน์ของเด็กในวัยต่าง ๆ
๒. เพื่อจะดูอิทธิพลของผู้ปกครองในการบังคับเด็กให้ดูโทรทัศน์และการเลือกรายการโทรทัศน์ให้เด็กดู
๓. เพื่อจะทราบประโยชน์ที่เด็กได้รับจากการดูโทรทัศน์

^{๓)} Joseph K. Balogh "Television-Viewing habits of High-School Boys." Educational Research July 1959 pp.60-71.

วิธีการวิจัย

ได้ส่งแบบสอบถามให้นักเรียนในระดับ Junior, Sophomore และ Senior ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในแผนกเศรษฐศาสตร์สังคม จำนวน ๑๐๓ คน คือนักเรียนเกรด ๑๐, ๑๑, ๑๒ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโคลัมเบีย

ผลของการวิจัย

๑. จำนวนชั่วโมงที่นักเรียนทั้ง ๓ ระดับใช้วิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและการพักผ่อนมีดังนี้

Sophomore	ดูโทรทัศน์ประมาณสัปดาห์ละ	๒๐	ชั่วโมง
Junior	ดูโทรทัศน์ประมาณสัปดาห์ละ	๑๕	ชั่วโมง
Senior	ดูโทรทัศน์ประมาณสัปดาห์ละ	๑๐	ชั่วโมง

๒. การใช้เวลาวิทยุโทรทัศน์ในวันต่าง ๆ ของสัปดาห์ ของนักเรียนเกรด ๑๐, ๑๑, ๑๒ ในโคลัมเบีย คิดเป็นชั่วโมง ปรากฏดังนี้คือ

Grade	Mon.	Tues.	Wed.	Thurs.	Fri.	Sat.	Sun.	Total
๑๐ th Grade	๒.๒๐	๒.๒๐	๒.๒๐	๒.๕๐	๒.๒๐	๔.๒๐	๓.๕๕	๒๐.๐๐
๑๑ th Grade	๑.๕๕	๒.๐๐	๑.๕๕	๒.๐๐	๑.๐๓	๓.๐๓	๓.๕๕	๑๕.๓๐
๑๒ th Grade	๑.๐๐	๑.๑๕	๑.๑๕	๑.๒๐	๐.๕๕	๒.๐๐	๒.๑๕	๑๐.๐๐
Total Grade	๑.๕๖	๑.๕๖	๑.๕๐	๒.๐๐	๑.๒๓	๓.๐๘	๓.๑๕	๑๕.๑๐

๓. จำนวนชั่วโมงที่นักเรียนได้ใช้ดูโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและเพื่อการพักผ่อน ปรากฏผลดังนี้คือ

Grade	Hour for T.V.	Hour for Study	Hour for re-creation
๑๐ th Grade	๒๐	๑๕	๒๐
๑๑ th Grade	๑๕ ^๑ / _๒	๑๐	๑๕
๑๒ th Grade	๑๐	๘	๑๗

๔. ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการดูโทรทัศน์ ปรากฏว่านักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นสูง ๆ จะได้รับประโยชน์มากกว่านักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นต่ำ เพราะที่นักเรียนที่เล็กกว่าจะดูรายการบางอย่างไม่เข้าใจ แต่นักเรียน ๗๐ % จะตอบว่าการดูโทรทัศน์แล้วทำให้เรามีความรู้มากขึ้น

๕. การบังคับของผู้ปกครอง ในการชมรายการต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ ผู้ปกครองส่วนมากจะไม่ยอมให้เด็กชมโทรทัศน์ขณะกำลังทำการบ้าน ทั้งนี้ผู้ปกครองให้เหตุผลว่า

๑. นักเรียนควรจะต้องพยายามสนใจในการเรียนให้มากที่สุด
๒. นักเรียนควรทำงานที่สำคัญก่อน
๓. นักเรียนควรจะสนใจเล่นดนตรีเมื่อมีเวลาว่าง
๔. นักเรียนควรจะดูรายการที่ผู้ปกครองดูเท่านั้น
๕. โทรทัศน์ทำให้สายตาเสีย
๖. โทรทัศน์มีอิทธิพลที่ไม่ดีหลายอย่าง จึงไม่ควรจะดูมาก
๗. โทรทัศน์ทำให้เปลืองเงินโดยใช่เหตุ

รายการที่ผู้ปกครองห้ามเด็กดู คือ

Murder mysteries

Burn and Aller

Boxing

Climax

Hawdy - Doody

Baseball, Hockey

Wrestling

Football

I love Lucy

รายการต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองอนุญาตให้เด็กดูได้คือ

Science and Fiction

\$ 64,000 Question

Mr. Wizard

Studio - one

Dragnet

Medic

News broad Casts

Quiz Programs

Traffic Court

Nature Trails

๖. จากการวิจัยนี้ นักเรียนส่วนมากชอบดูโทรทัศน์มากกว่าอย่างอื่น เพราะนักเรียนได้ทั้งความรู้ ความสนุกสนาน เฟลิกเพลิน และมีสิ่งทำให้ตื่นเต้น แม้ว่าผู้ปกครองจะควบคุมการชมอยู่ก็ตาม เปรียบเช่นต์การชมโทรทัศน์ของนักเรียนก็ยังคงสูง อยู่ในรายการด้านการศึกษาและรายการเพื่อสันถนาการ

๓. ความสนใจของนักเรียนในการชมโทรทัศน์จะขึ้นอยู่กับวัยด้วย คือ เด็กเล็กจะชอบดูการ์ตูน โตขึ้นมาชอบเพนนิยาย วัยรุ่นชอบเรื่องผจญภัย

ในปี ค.ศ. ๑๙๕๓ Finn ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ไปช่วยในการสอนวิชาทหาร ปรากฏว่า การใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนจะมีผลดีกว่าการใช้อุปกรณ์อย่างอื่น และดีกว่าการใช้ภาพยนตร์เสียด้วย

ในปี ค.ศ. ๑๙๕๒ Wiebe ได้ทำการวิจัยปฏิกิริยาของชุมชนต่อการชมรายการวิทยุโทรทัศน์ในเรื่องอาชญากรรม และคอร์ปชั่นในนิวยอร์ก ผลของการวิจัยปรากฏว่า รายการอาชญากรรมมีผลกระตุ้นให้ชุมชน เกิดความสนใจและเร้าให้ชุมชนกระทำการตามอย่างที่ได้เห็นด้วย

ต่อมามีผู้วิจัยเกี่ยวกับผล (effects) ของโทรทัศน์ในค่านิยมเชื่อ (Beliefs) ความคิดเห็น (Opinions) และทัศนคติในรายการที่ชมด้วย และได้วิจัยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์โฆษณาขายทางวิทยุและโทรทัศน์ว่า สื่อชนิดไหนจะมีอิทธิพลมากกว่ากัน ผลปรากฏว่าโทรทัศน์จะมีประสิทธิภาพสูงกว่าวิทยุในด้านการโฆษณาขายสินค้า

ปี ค.ศ. ๑๙๕๔ Coffin ได้ทำการศึกษาถึงผลของโทรทัศน์ที่มีต่อการใช้เวลาว่าง ปรากฏว่า ผู้ชมส่วนใหญ่จะลดการดูภาพยนตร์ตามโรงและคู่มือที่อ่านอยู่ลง แต่จะหันมาสนใจในการชมโทรทัศน์ และทำให้คนประมาณ ๒๔ % ลดการฟังวิทยุในตอนเย็น ๑๘ % เลิกอ่านหนังสือพิมพ์

ในปี ค.ศ. ๑๙๕๐ Mc. Donagh ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของโทรทัศน์ในการใช้เวลาว่าง ปรากฏว่า คนหันมาสนใจดูโทรทัศน์จนจำนวนคนที่ชอบขับรถเล่นในเวลาว่างลดลง ตลอดจนการไปเยี่ยมเยียนญาติและการสนทนากันก็ลดลงด้วย

ใน ค.ศ. ๑๙๕๑ Swanson และ Jones ได้รายงานว่า ประชากรจะไปชมภาพยนตร์น้อยลง ตลอดจนการฟังวิทยุและอ่านแมกกาซีนก็น้อยลงตามไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากรู้ว่าโทรทัศน์ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันยิ่งขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ผู้ชมโทรทัศน์อาจจะได้ข่าว หรือความรู้ในค่านปัจจุบันน้อยกว่าหนังสือพิมพ์หรือวิทยุ เพราะโทรทัศน์

มีรายการที่บรรจุอยู่แล้ว

ปี ค.ศ. ๑๙๔๘ Riley, Contwell และ Ruttigert ได้รายงานมาจากเปอร์เซ็นต์ส่วนมากของผู้เป็นเจ้าของโทรทัศน์ แสดงว่าโทรทัศน์ทำให้ครอบครัวสามัญเพิ่มความสนใจในเรื่องกีฬามากขึ้น แทนที่จะต้องไปดูการแข่งขันจริง นักวิจัยทั้ง ๓ ยังพบว่า รายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ไม่ใช่สิ่งที่จะทดแทนการสื่อสารอื่น ๆ ได้ แต่เป็นเพียงสิ่งที่จะเพิ่มกิจกรรมของเด็กเท่านั้น ซึ่งตรงกับการวิจัยของ Maccolly ในปี ๑๙๕๑ เพราะเขาพบว่า เด็ก ๆ ทั้งหมดได้ใช้เวลาสนใจในเรื่องสื่อสารมวลชนมากขึ้น

ในประเทศอังกฤษ ได้มีการสำรวจและศึกษาเช่นเดียวกับสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับเรื่องโทรทัศน์ ในปี ๑๙๕๐ Silvey ชาวอังกฤษได้ทำการศึกษาโดยสุ่มประชากรจากบ้านที่มีโทรทัศน์ ๑,๐๐๐ หลังคาเรือน เพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับกลุ่มประชากรอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็น Control group ผลปรากฏว่าการฟังวิทยุและการเยี่ยมชมต่าง ๆ ลดน้อยลง

ค.ศ. ๑๙๖๒ Glenn W. Thompson ได้ทำการวิจัยเรื่อง Children's Acceptance of Television Advertising and the Relation of Television to School Achievement

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อจะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนของเด็กกับเวลาที่ใช้ดูโทรทัศน์

“Carl I. Hoolland, "Effect of Mass Media Communication" Mass Media and Communication. Hasting's House New York 1966 pp. 460 - 461.

“Glenn W. Thompson "Children's Acceptance of Television Advertising and the Relation of Television to School Achievement." The Journal of Educational Research. Volume 58. Number 4, December 1964 pp. 171-174.

๒. เพื่อจะศึกษาถึงการยอมรับสินค้าต่าง ๆ ที่โฆษณาทางโทรทัศน์
๓. เพื่อจะศึกษาการตัดสินใจของเด็กในการซื้อสินค้าที่โฆษณาทางโทรทัศน์ว่าสัมพันธ์กับความเฉลียวฉลาดและระยะเวลาที่ใช้ในการดูโทรทัศน์หรือไม่

วิธีวิจัย

ใช้ประชากรจากเด็กเกรด ๓ จำนวน ๑๐๐ คน โดยเลือกจากโรงเรียนในย่านศูนย์กลางของชุมชนในรัฐ Pennsylvania ประชากรที่เลือกมีอายุต่าง ๆ กัน อายุเฉลี่ยได้ ๘.๖ ปี I.Q. เฉลี่ยได้ ๑๐๒.๕ เฉลี่ยความสัมฤทธิ์ผล grade level ที่ ๓.๒ เด็กพวกนี้จะมาจากครอบครัวที่มีฐานะแตกต่างกัน แล้วแจก sheet ให้เด็กตอบ โดยให้คะแนนเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ ความเข้าใจ และการยอมรับสินค้าต่าง ๆ ที่โฆษณาทางโทรทัศน์ มีการสัมภาษณ์ด้วย แล้วให้คะแนนในรูปของ Rating Scale

ผลของการวิจัย

๑. ความเข้าใจและความรู้ที่เด็กได้รับในการโฆษณาสินค้าทางโทรทัศน์ จะมีมาก และไม่ขึ้นกับความฉลาดและระยะเวลาที่เด็กดู
๒. ความฉลาดของเด็กมีผลน้อยมากในการยอมรับ ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่โฆษณาทางโทรทัศน์ แต่จะมีนัยสำคัญสัมพันธ์กับจำนวนชั่วโมงที่ดู
๓. เด็กที่ไม่ค่อยฉลาด หรือเด็กโง่ จะดูโทรทัศน์นานและมากกว่าเด็กฉลาด แต่ว่าความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนค่า ไม่ใช่สาเหตุจากการดูโทรทัศน์
๔. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการดูโทรทัศน์ จะมีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจและการยอมรับในผลิตภัณฑ์โฆษณาอย่างมาก สินค้าใหม่ ๆ ที่โฆษณาจะได้รับความสนใจมาก ซึ่งไม่ขึ้นกับจำนวนเวลาที่ดูครุโฆษณาในเรื่องนั้น ๆ

การค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของวิทยุโทรทัศน์^{๑๐}

วิทยุโทรทัศน์ได้มีการผลิตขึ้นเมื่อประมาณ ๒๐ - ๓๐ ปีล่วงมานี้เอง เป็นโครงการที่จะส่งภาพให้ประชาชนได้ชมในระยะทางไกล การคิดเริ่มต้นผลิตได้คิดกันมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๘๐ จนกระทั่งถึงปี ค.ศ. ๑๙๓๐ คำว่า วิทยุโทรทัศน์ก็เป็นที่แพร่หลายใน Britain และก็ได้มีการแพร่ภาพเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. ๑๙๓๖

ผลสำเร็จครั้งแรกในการผลิตเครื่องมือได้คิดขึ้น และได้ทำการทดลองโดยชาวสกอตแลนด์คนหนึ่งชื่อ John Logie Baird ในปี ค.ศ. ๑๙๒๕ ภายหลังจากนี้ ๒ ปี C.F. Jenkin วิศวกรที่ทำงานในบริษัท Bell Telephone Company ก็ได้ผลิตวิทยุโทรทัศน์สามารถรับได้ในอเมริกา แต่ว่าระบบการส่งของวิทยุโทรทัศน์ครั้งแรกนี้ไม่เหมือนกับระบบการส่งในปัจจุบัน เพราะว่ามันเป็น mechanical ไม่ใช่ electronic ในห้อง studio แสงสว่างที่สุกใสจะผ่านมาจากจานหรือแผ่นกลม ๆ แล้วเจาะเป็นรู จานนี้จะหมุนตัวเพื่อให้แสงผ่านโดยตรงไปยังฉากตามความต้องการ ฝ่ายผู้รับจะเห็นค่าของแสงที่แรงกล้านี้ปรากฏบนฉากวิทยุโทรทัศน์สว่าง และถ้าต้องการให้มีกลิ่นสดแสงสว่างเอง สำหรับจอที่รับก็จะรับได้ในลักษณะเช่นเดียวกัน

แต่ถึงอย่างไรก็ตามวิทยุโทรทัศน์ก็ยังไม่แพร่หลายทั่วไป เพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รู้จัก เพียงแต่ได้ยินชื่อเท่านั้น จนกระทั่งในปี ค.ศ. ๑๙๓๘^{๑๑} ใน New York ได้จัดงานมหกรรมขึ้น คือ New York World's Fair ได้มีการแสดง

^{๑๐}Gerald Barrey, J. Bronowski and Julian Huxley, "Development of Television" Communication and Language. Double boy and Company Inc., Garden City, New York. 1965, p. 256.

^{๑๑}Eugene David. "Television in your life" Television and how it Works. Prentice-Hall Inc. Englewood Cliffs, N.J. 1967, p. 7-8.

ผลิตผลและทดลองสินค้านานาชาติ ดังนั้นในงานนี้เองประชาชนจำนวนล้าน ๆ จึงได้เห็นวิทยุโทรทัศน์เป็นครั้งแรก การที่ประชาชนได้ชมวิทยุโทรทัศน์เป็นครั้งแรกนี้เอง เขาจึงไม่เชื่อว่า ทำไมวิทยุโทรทัศน์จึงมีภาพปรากฏขึ้นได้ทั้ง ๆ ที่ไม่มีฟิล์ม ดังนั้นประชาชนจึงสนใจในผลิตภัณฑ์สิ่งใหม่นี้อย่างล้นหลาม

หลังจากนั้นเพียง ๑๐ ปี วิทยุโทรทัศน์ก็ได้กระจายออกไปอย่างรวดเร็ว มีเกือบทุกหลังคาเรือน แทนจะหาไม่ได้ว่าย่านใดไม่มีวิทยุโทรทัศน์ ทั้งนี้เนื่องจากว่าโทรทัศน์มีทั้งรายการบันเทิง รายการทางด้านการศึกษา สารคดีต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำส่งให้ผู้ชมได้ชมถึงบ้านอย่างสบาย และไม่ต้องสิ้นเปลือง เพียงแต่กดปุ่มเท่านั้น

ปัจจุบันนี้วิทยุโทรทัศน์มีความจำเป็นมาก คล้ายกับโทรศัพท์และวิทยุ เพราะเราสามารถหาความบันเทิง เรียนรู้ จากวิทยุโทรทัศน์ได้ และยังสามารถเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ จากระยะทางไกลแสนไกลมาอยู่ได้ในบ้านของเรา

"เมืองใหญ่ ๆ ในโลกขณะนี้ จะมีบริการวิทยุโทรทัศน์ทั้งนั้น เนื่องจากว่ากิจการวิทยุโทรทัศน์ได้เจริญขึ้นมาก บางเมืองจะมีสถานีโทรทัศน์หลาย ๆ ช่องอีกด้วย เช่น กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น มีสถานีโทรทัศน์ถึง ๗ ช่อง คือ ๓1, ๓3, ๓4, ๓6, ๓8, ๓10, ๓12 กรุงมนิลา ประเทศฟิลิปปินส์มี ๒ ช่อง มหานครนิวยอร์กในสหรัฐอเมริกา มี ๔ ช่อง เป็นต้น"^{๑๒}

"ในสหรัฐอเมริกาทางด้านเทคโนโลยีเจริญรุดหน้ามาก ดังนั้นสถานีวิทยุโทรทัศน์จึงมีมากมาย ในปัจจุบันนี้มีประมาณ ๑,๐๐๐ สถานี สถานีเหล่านี้ส่วนใหญ่จะรับชมรายการต่าง ๆ จากสามสถานีเนทเวิร์ค คือ เอบีซี, ซีบีเอส และเอ็นบีซี ยกเว้นสถานีเพื่อการศึกษาซึ่งไม่เกี่ยวกับการหารายได้จากการโฆษณาสินค้า เพราะสถานีเพื่อการ

^{๑๒}ดร. ชวัช เชมสวรรค์, ครบรอบ ๑๒ ปี ของบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด
โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ ประจำเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๒ หน้า ๑๔.

ศึกษานั้นมีองค์การหรือมูลนิธิออกค่าใช้จ่ายให้ในการบริหารงาน

การผลิตรายการของสถานีเนทเวิร์คทั้งสามนี้ ถ้าเป็นประเภทที่ต้องถ่ายทำเป็นภาพยนตร์ชุดแล้ว ๕๐ % ผลิตที่ลอสแอนเจลิส แคลิฟอร์เนีย และอีก ๑๐ % เป็นการถ่ายทำนอกโรงถ่าย ซึ่งมีทั้งในและต่างประเทศ ประเภทรายการโชว์ต่างๆ ที่จัดทำ โดยมากเป็น วิกิโฮเทป ๖๐ % บันทึกเสียงและภาพจากห้องส่งที่ลอสแอนเจลิส ๓๐ % บรอดเวย์ นิวยอร์ก ส่วนอีก ๑๐ % นั้นจะส่งจากห้องส่งของรัฐที่เจริญบางรัฐเท่านั้น . จะเห็นว่าความเจริญทางด้านงานวิทยุโทรทัศน์ของสหรัฐอเมริกา จึงอยู่ที่แคลิฟอร์เนีย และนิวยอร์ก ดังนั้นผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับด้านนี้ส่วนมากจึงอยู่แถวนี้ เพราะจะต้องมีการศึกษาค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา"^{๑๓}

กิจการของวิทยุโทรทัศน์ในสหรัฐอเมริกา มิใช่จะเจริญเฉพาะด้านบันเทิงเท่านั้น ในด้านการศึกษาก็ได้ก้าวหน้าไปไกลมากจะเห็นได้ว่า โทรทัศน์ศึกษาได้เจริญออกไปอย่างมากมาย จนกระทั่งมีโครงการโทรทัศน์ภาคพื้นเวหาขึ้น (The Mid-West Airborne Television Program) ดร. เป็ร็อง กุมท^{๑๔} ได้เล่าถึงโครงการโทรทัศน์ภาคพื้นเวหาในหนังสือศูนย์ศึกษาถึงวิธีดำเนินงานต่าง ๆ อย่างน่าสนใจดังนี้

โครงการโทรทัศน์ภาคพื้นเวหา

เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔ ได้มีเครื่องบินสี่เครื่องยนต์บินจากสนามบินมหาวิทยาลัย เพอร์คูว์ เมืองลาฟาแยท์ รัฐอินเดียนา ขึ้นไปบินเพื่อถ่ายทอดรายการ

^{๑๓}อูฟาร์ เนื่องจ่านงค์, "ฮอลลีวู้ด - บรอดเวย์" ไทยโทรทัศน์ (นิตยสารรายเดือน) กันยายน ๒๕๑๒ โรงพิมพ์บำรุงนุกูลกิจ หน้า ๕๑

^{๑๔}เป็ร็อง กุมท, "โครงการโทรทัศน์ภาคพื้นเวหา" ศูนย์ศึกษา มีนาคม ๒๕๐๔ หน้า ๔๓-๔๔

สอนทางโทรทัศน์ลงมา ๒ ช่องพร้อม ๆ กัน รัศมีการถ่ายทอดเป็นรูปร่างกลมบนพื้นดิน เส้นผ่าศูนย์กลาง ๓๐๐ - ๔๐๐ ไมล์ ในเขตของรัฐ ๒ รัฐ คือ อิลลินอยส์ อินเดียนา เคนตักกี มิชิแกน โอไฮโอ และวิสคันซิด เครื่องบินจะบินสัปดาห์ละ ๔ วัน ๆ ละ ๔ ชั่วโมง แต่ระยะนี้เป็นระยะทดลอง และจะทดลองถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๐๔ ในขั้นปฏิบัติจริงจะเริ่มในเดือนกันยายน ๒๕๐๔ และบินเพิ่มเป็นวันละ ๒ ชั่วโมง

ความมุ่งหมายของโครงการโทรทัศน์ศึกษาภาคพื้นเวหา

๑. เพื่อขยายแนวทางการให้การศึกษแก่โรงเรียนจำนวนมาก ๆ ใต้ทั่วถึง
๒. เพื่อทวีคุณภาพของการให้การศึกษให้แก่โรงเรียนหรือวิทยาลัยที่ขาดหรือไม่มีแหล่งวิชาที่เพียงพอในปัจจุบัน
๓. เพื่อเป็นทางเลือกค่าใช้จ่ายต่ำกว่าการจัดด้วยวิธีอื่นโดยให้ได้คุณภาพทวีขึ้นเท่ากัน
๔. เพื่อปฏิบัติการขั้นริเริ่มไปในทำนองที่จะส่งเสริมให้มีเครื่องใช้ไม่สอยและสิ่งต่าง ๆ ที่ถาวรไว้เสียแต่แรก
๕. เพื่อการดำเนินงานและการเงินของโครงการจะได้ดำเนินการต่อไป โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาของรัฐ จะได้รุดหน้าต่อไปโดยสะดวก

วิธีการถ่ายทอดรายการจากภาคพื้นเวหา

รายการสอนต่าง ๆ จะบันทึกไว้โดย video Tape แล้วนำขึ้นเครื่องบินไปบินวนเวียนถ่ายทอดรายการสอนนั้นลงมาทางพื้นดิน ๒ ช่อง โดยใช้เครื่องบินสี่เครื่องยนต์แบบ D C 6 และ A B ๒ เครื่องคอยผลัดเปลี่ยนกัน ตอนกลางของเครื่องบินมีเสาอากาศปักลงมายาว ๓๐ ฟุต วิธีการบินเป็นวงกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๐ ไมล์ บินสูง ๓,๒๐๐ ฟุต ส่งรายการตั้งแต่เวลา ๕.๐๐ น. ถึง ๑๕.๐๐ น. ทุกวันจันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ของทุกสัปดาห์

ด้านการเงิน

โครงการนี้จะใช้จ่ายเงินทั้งสิ้น ๗ ล้านดอลลาร์อเมริกัน โดยได้รับเงินจากมูลนิธิฟอร์ด การบริจาคของโรงงานอุตสาหกรรมเอกชน เป็นเงิน ๘/๒ ล้านดอลลาร์

การเตรียมรายการวิชาสำหรับสอนทางโทรทัศน์

มีเจ้าหน้าที่ M P A T I (The Midwest Program on Airborne Television Instruction) และสมาชิกผู้เกี่ยวข้องปรึกษากับเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนเพื่อจัดบทเรียนให้สนองความต้องการทั้ง ๖ รัฐ ซึ่งเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะมีตัวแทนนักศึกษา ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายหลักสูตร เป็นต้น จะช่วยกันจัดเนื้อหาและตารางเรียน วิชาต่าง ๆ ที่จัดสอนมี

๑. ภาษารัสเซีย	๒. ภาษาฝรั่งเศส
๓. ภาษาสเปน	๔. ภาษาอังกฤษ
๕. สังคมศึกษา	๖. การปกครองและหน้าที่พลเมือง
๗. คณิตศาสตร์	๘. เลขคณิต
๙. วิทยาศาสตร์เฉพาะและทั่วไป	๑๐. ศิลป
๑๐. มนุษยศาสตร์	๑๑. การแนะแนว
๑๒. คนตรี	

๗๖

การเลือกครูสอนทางโทรทัศน์

M P A T I จะพยายามหาครูที่มีความรู้ทางนี้จากทั่วประเทศ ได้ประมาณ ๓๐๐ คน แล้วนำมาคัดเลือกอีกครั้ง โดยใช้วิธีให้แสดงแล้วอัด Kinescope เข้าไว้ให้ผู้เชี่ยวชาญมาเป็นกรรมการตัดสินเอาเฉพาะที่ดีที่สุด ๕๐ คน

การสร้างรายการสำหรับออกอากาศ

ครูที่ได้รับเลือกแล้วจะฝึกงานที่มหาวิทยาลัยเปอร์คูว์ ช่วยกันเตรียมบทเรียน มีการวางบทเรียน ทำหนังสือประกอบ ค้นคว้าวิจัย ออกแบบและสร้างวัสดุกราฟฟิคส์ เมื่อจัดการเรื่องนี้เสร็จแล้ว ครูจะไปยังศูนย์ผลิตโทรทัศน์คนส่วนท้องถิ่นสำหรับบันทึกภาพและเสียงสำหรับออกอากาศต่อไป

นอกจากนี้ยังจัดทำสิ่งพิมพ์เพื่อประกอบการถ่ายทอดออกอากาศทางโทรทัศน์ศึกษาภาพพื้นเวทาค้วย เพื่อจะทำให้การสอนได้ผลดียิ่งขึ้น แผนกอุปกรณ์การศึกษาของ MPATI จะทำหนังสือแจก และจำหน่ายเฉพาะตำราในตกรสอน และได้ทำคู่มือขึ้นเล่มหนึ่งเพื่อให้คำแนะนำครูและเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาด้วย

จากโครงการโทรทัศน์ศึกษาภาคพื้นเวหานี้ เราจะเห็นว่าสหรัฐอเมริกาได้เจริญก้าวหน้าไปมากทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งได้นำมาใช้ในด้านการศึกษา ทำให้คุณภาพทางการศึกษาคีขึ้น ดังนั้นกิจการโทรทัศน์จึงมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งในด้านการศึกษาและในการบันเทิง ดังจะเห็นได้จากสถิติดังต่อไปนี้^{๑๕}

^{๑๕} Wilber Schramm, Mass Communications, University of Illinois Press, Urbana, 1960, p. 197.

Size of The Television Industry in The United States

At End of Year	T.V.Stations on Air	T.V.Sets in Use (millions)	Homes with T.V. (millions)
๑๙๔๓	๑๑	๐.๓	๐.๓
๑๙๔๔	๒๙	๑.๐	๑.๐
๑๙๔๕	๖๙	๔.๐	๔.๐
๑๙๕๐	๑๐๔	๑๐.๕	๑๐.๔
๑๙๕๑	๑๐๗	๑๕.๘	๑๕.๕
๑๙๕๒	๑๐๘	๒๑.๐	๑๗.๓
๑๙๕๓	๑๙๙	๒๗.๖	๒๓.๔
๑๙๕๔	๔๐๘	๓๓.๐	๒๘.๒
๑๙๕๕	๕๖๙	๓๕.๐	๓๒.๓
๑๙๕๖	๘๘๒	๔๒.๗	๓๖.๗
๑๙๕๗	๕๑๑	๔๗.๗	๔๐.๓
๑๙๕๘	๕๑๔	๕๐.๓	๔๓.๐

Source: Stations from FCC Annual Report, Sets from Tele-casting.

ประวัติโทรทัศน์ในประเทศไทย

สถานีโทรทัศน์แห่งแรกในประเทศไทยและภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ สถานีไทยโทรทัศน์ (ช่อง ๕) มีชื่อเรียกตามอนุสัญญาสากลวิทยุว่า H.S.T.T.V. บริษัทที่ทำกิจการนี้ได้แก่บริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด ได้ทำพิธีเปิดสำนักงาน ซึ่งตั้งอยู่ที่อาคาร ข. สีแยกคอกวัว ถนนราชดำเนิน เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๓ และทำการส่งวิทยุกระจายเสียงออกอากาศเป็นครั้งแรกในวันนั้นด้วย โดยเรียกชื่อสถานีนี้ว่า

"สถานีวิทยุกระจายเสียง ท.ท.ท." ในระหว่างนั้นได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารและ
สถานีสำหรับดำเนินการส่งวิทยุโทรทัศน์ ณ สีแยกบางขุนพรหม ทำพิธีเปิดเมื่อวันที่
๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ การดำเนินงานของบริษัททั้งทางวิทยุกระจายเสียงและทางโทร-
ทัศน์ ได้ยึดหลักสำคัญ ๔ ประการคือ

๑. เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร
๒. เพื่อเผยแพร่ความรู้และ ให้การบันเทิง
๓. เพื่อการศึกษา
๔. เพื่อการค้าและรายได้มาเป็นค่าใช้จ่าย

การดำเนินงานของสถานีวิทยุไทยโทรทัศน์ (ช่อง ๔) ในระยะเริ่มแรกได้
ทำการออกอากาศเพียงสัปดาห์ละ ๔ วันเท่านั้น เพื่อทดสอบสมรรถภาพของเครื่อง
ส่ง กำลังคน และการจัดรายการ และเพื่อการศึกษาค้นคว้าผลงานทางด้านเทคนิค
ด้วย เพราะเป็นระยะที่เริ่มแรกที่ได้มีการส่งวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย ปีต่อมา
ได้เพิ่มวันออกอากาศขึ้นอีก จากสัปดาห์ละ ๔ วัน เป็น ๕ วัน และ ๖ วัน จนกระทั่ง
ทุกวันนี้สามารถออกอากาศได้ทุกวัน วันละประมาณ ๗ ชั่วโมง คือ ตั้งแต่เวลา
๑๓.๐๐ - ๒๓.๐๐ น. สำหรับวันเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดราชการ ก็เพิ่มภาคเช้า
ขึ้นอีกเริ่ม ออกอากาศเวลา ๑๐.๐๐ น. เป็นต้นไป

สถานีโทรทัศน์อีกแห่งหนึ่ง คือสถานีโทรทัศน์กองทัพบก (ช่อง ๗) มีชื่อเรียก
ตามอนุสัญญาสากลวิทยุว่า H.S.A.T.V. สถานีโทรทัศน์แห่งนี้เริ่มส่งโทรทัศน์เป็น
ครั้งแรกในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๑ โดยมีความมุ่งหมายในการจัดตั้งสถานีดังต่อไปนี้คือ

๑. เพื่อประโยชน์ต่อกิจการทหารและต่อส่วนราชการอื่น ๆ ของชาติ สามารถ
ใช้ได้ไม่ว่ายามสงบหรือยามสงคราม กองทัพของบรรดาอารยประเทศ ได้มีการนำ
เอาโทรทัศน์มาใช้ให้เป็นประโยชน์กันอย่างแพร่หลาย เช่น ถ่ายทอดยุทธวิธีเขตต่าง ๆ
ส่งเข้ามาเพื่อช่วยในการบัญชาการรบ (Combat T.V.) ใช้ประโยชน์ในการฝึก

และการศึกษาของทหาร และใช้ในการเพิ่มพูนความรู้และการประชาสัมพันธ์ เหล่านี้เป็นต้น สำหรับกองทัพไทยเนื่องจากมีงบประมาณจำกัด ไม่อาจนำกิจการมาใช้ได้อย่างแพร่หลายได้ จึงมีจุดมุ่งหมายแต่เพียงเพื่อใช้ประโยชน์ทางการฝึก และการศึกษาในเขตจำกัด และเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกหัดเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ ความชำนาญให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของวิชาการนี้ได้

๒. มุ่งหวังที่จะให้โทรทัศน์เป็นสื่อให้ประชาชนชาวไทยเข้าใจในกิจการทหารของชาติ ให้รู้จักหน้าที่ของตน และมีความรู้ในกิจการป้องกันประเทศชาติ เพิ่มพูนความรู้ อบรมตัว

✓ ๑๖ เนื่องจากโทรทัศน์ เป็นสื่อมวลชนที่ได้รับความนิยมมากในขณะนี้ ปัจจุบันมีสถานีโทรทัศน์ที่ตั้งในจังหวัดพระนคร ๔ สถานี ส่วนต่างจังหวัดนั้น มีอยู่ดังนี้ คือ ภาคเหนือที่จังหวัดลำปาง ภาคใต้ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดขอนแก่น สถานีโทรทัศน์เหล่านี้ จัดขึ้นเพื่อให้ความรู้ความบันเทิงและค่านิยมที่ดี ในรายการความรู้นั้น เช่น ประเภทสารคดี รายการสำหรับเด็ก นาฏศิลป์ ชาวภายในประเทศ ชาวต่างประเทศ และการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่สามารถจะให้ความรู้แก่ประชาชนได้

หน้าที่สำคัญของวิทยุโทรทัศน์ มีดังนี้คือ ๑๗

๑. วิทยุโทรทัศน์จะต้องสื่อสารรวดเร็ว และให้เกิดความเข้าใจโดยเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในโลก

๑๖ สมจิต สิทธีไชย, "การบรรยายประกอบการสัมมนาเรื่องเทคโนโลยีกับการศึกษา" คณะครุศาสตร์ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓

๑๗ C. Siepmann "The Role of Serious Broadcasting in Today's World" Educational Research Bulletin. March 13, 1957 Vol. XXXVI No. 3, pp. 60-69.

๒. วิทยุโทรทัศน์จะต้องเสนอบทความที่ช่วยเหลือ โดยเฉพาะหลาย ๆ ด้าน ในด้านการให้การศึกษา เราจำเป็นต้องใช้โทรทัศน์ในการช่วยเพิ่มเติมช่องว่างในด้านต่าง ๆ ให้เต็มบริบูรณ์ ซึ่งปัจจุบันนี้มีการใช้วิทยุโทรทัศน์ในการเรียนในห้องเรียน

๓. วิทยุโทรทัศน์จะต้องมีส่วนร่วมในการฝึกหัด และเป็นการยกตัวอย่างของความกล้าหาญและความเป็นผู้นำ ความสำคัญของการโต้เถียงกันในสังกัดประชาธิปไตยจะต้องได้รับการตรึงตรองเป็นอย่างดี ซึ่งเราอาจจะได้รับผลการคล้อยตามหรือการถกเถียงอภิปรายกันต่อไป

๔. วิทยุโทรทัศน์เป็นเพียงเครื่องมือช่วยกระจายความสามารถของมนุษย์ และมีขอบเขตจำกัด วิทยุโทรทัศน์จะเป็นเครื่องมือที่วิเศษและมีพลังมากเพียงไรก็ตาม รายการที่ออกอากาศก็จะเป็นเพียงผลสะท้อนชีวิต เราปัจจุบันและจะแสดงถึงรสนิยมของผู้จัดรายการและผู้รับฟัง ฉะนั้นวิทยุโทรทัศน์จะเป็นส่วนรวมนิสัย และความสามารถของผู้ส่งและผู้รับฟังด้วย

ลักษณะที่ดีของภาพวิทยุโทรทัศน์ที่ออกอากาศ

Milton S. Kiver^{๑๔} ได้กล่าวไว้ดังนี้คือ

๑. การประกอบภาพในจอโทรทัศน์จะต้องให้สวยงาม จะต้องไม่มีสิ่งใดมาบังส่วนสำคัญที่ต้องการจะให้เห็น ภาพจะต้องสวย (fine) มงคงดู smooth ถูกต้องตามหลักการถ่ายภาพที่ดี

๒. ภาพจะต้องไม่กะพริบ แต่ละฉากจะต้องติดตามกันไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้การแสดงติดตามกันไป อย่างพยายามทิ้งให้จอว่างนานเกินไป

^{๑๔} Milton S. Kiver, "The Television Field" Television Simplified, Six Edition, D. Van Nostrand Company Inc., Princeton, New York, 1962, p.3.

๓. ภาพที่ปรากฏทางจอควรจะมีคอนทราสต์พอสมควรให้คนดูอย่างสบายตา ในระยะทางจอประมาณ ๑๐ ฟุต หรือมากกว่านั้น

๔. ภาพที่ส่งออกอากาศควรจะต้องมีความสว่างให้เหมาะสมกับการชมทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน คือ ความสว่างที่ส่งมาควรใช้ได้ในห้องที่มีความมืดและห้องที่สว่างที่สุด

๕. ภาพที่ส่งออกมาปรากฏบนจอควรจะมีสีติดกัน (Contrast) ระหว่างสีเข้มกับขาว ระหว่างจุด maximum และ minimum ทั่ว

ระบบการส่งโทรทัศน์^{๑๔}

โทรทัศน์เป็นการรวมของระบบ ๒ ระบบ คือ ใช้ระบบ FM สำหรับภาคเสียง และใช้ระบบ AM สำหรับภาคภาพ ระยะที่อาจรับอย่างได้ผลจำกัดเพียงราว ๆ ๕๐ ไมล์ เพราะใช้ความถี่สูงมาก ในภูมิประเทศที่เป็นภูเขาระยะจะยิ่งไกลเข้าไปอีกถ้าหากว่าภูเขานี้ยังอยู่ระหว่างสายอากาศส่งและรับ โทรทัศน์ต้องการเครื่องส่ง ๒ เครื่องต่อ ๑ สถานี สถานีโทรทัศน์หนึ่งต้องมีเครื่องส่งเครื่องหนึ่งสำหรับเสียง และอีกเครื่องหนึ่งสำหรับภาพ ในห้องแสดงโทรทัศน์จะมีไมโครโฟนสำหรับเสียงเพื่อเปลี่ยนสัญญาณเสียงแล้วนำไปขยายเสียงป้อนเข้าสู่เครื่องส่ง FM เป็นการกระจายเสียงของรายการ ดังนั้นเสียงของวิทยุโทรทัศน์คือ วิทยุ FM นั้นเอง เครื่องส่งเสียงนี้ทำงานด้านความถี่สูงของช่อง (Channel) ซึ่งกว้าง ๒ เมกกะไซเคิล ซึ่งเขากำหนดให้ใช้กับโทรทัศน์ ส่วนเครื่องส่งภาพทำงานด้วยความถี่ของช่อง เช่น ช่อง ๓ (ท.ท.บ.ช่อง ๓) ผ่านความถี่ ๑๓๔-๑๔๐ เมกกะไซเคิล ความถี่เสียง ๑๓๔.๗๕ MC. ความถี่ภาพ ๑๓๕.๒๕ MC.

^{๑๔}พ.อ.สุทิน สัมปัตตะวนิช, (เอกสารประกอบการสอนเรื่อง "โทรทัศน์" โรงเรียนการประชาสัมพันธ์ ขอยอวารี ถนนพหลโยธิน) วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๐๕ หน้า ๑-๔

สำหรับระยะเวลาการรับภาพนั้น การจะรับภาพได้ไกลหรือใกล้จากสถานีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสูงของเสาอากาศ

บุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งโทรทัศน์ Becker และ Harshbarger^{๒๐} ได้กล่าวว่าจะต้องประกอบด้วยบุคคลในตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้คือ

๑. Director มีหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๒. Producer ผู้อำนวยการในการจัดรายการต่าง ๆ
๓. Floor director ผู้อำนวยการจัดสถานที่
๔. Technical director ผู้อำนวยการฝ่ายเทคนิค
๕. Cameraman ช่างกล้องหรือผู้เดินกล้อง
๖. Assistant director ผู้ช่วยผู้อำนวยการทั่วไป
๗. Lighting Director ผู้อำนวยการทางคานแสง
๘. Staging director ผู้อำนวยการจัดเวที
๙. Boom Operator มีหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องเสียง คือ ไมโครโฟน
๑๐. Audio engineer มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจเสียง
๑๑. Switcher ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนระบบการถ่าย เช่น Dissolve, fade, wipes เป็นต้น
๑๒. Shader or Video control operator เป็นผู้ตรวจคุณภาพก่อนที่จะถ่ายแต่ละครั้ง
๑๓. Dolly or Boom pusher คือ ผู้เข็น Dolly ไปตามความต้องการของช่างกล้อง หรือเข็นไมโครโฟนเพื่อรับเสียงตามผู้แสดง
๑๔. Projectionist คือ เจ้าหน้าที่สำหรับฉาย จะอยู่ในห้องฉายเพื่อฉาย slide และภาพยนตร์

^{๒๐}Becker and Harshbarger, "The Television Team" Television, Techniques for planning and performance. Free-Press, New York, 1966 p. 6-10.

อิทธิพลของวิทยุโทรทัศน์

ไม่มีใครเลยที่เคาะใจได้ว่า วิทยุโทรทัศน์จะมีบทบาทแทรกซึมเข้ามาในชีวิตของมนุษย์เรา ได้อย่างรวดเร็วและลึกซึ้งถึงเพียงนี้ อำนาจดึงดูดของวิทยุโทรทัศน์นั้น มีอยู่อย่างมหัศจรรย์ จนคนยากจนถึงกับอดออมเพื่อซื้อเครื่องรับมาไว้ในครอบครอง ผู้คนพากันไปเบียดเสียดเบียดคยัดตามร้านกาแฟ หรือสถานที่ต่าง ๆ ที่มีเครื่องรับ ภาพที่รับชมทุกวันนี้ มีอำนาจยิ่งไปกว่าบทความหนังสือที่มีภาพประกอบ เพราะภาพก็ตีคน ตีก็ตี มันมีอำนาจต่อความรู้สึกแห่งจิตใจเรา และชักชวนเราให้เลียนแบบตามไป ค่าย แต่อิทธิพลของภาพจะขึ้นต่อการชมภาพนั้นน้อยครั้งหรือมากครั้ง เป็นรายบุคคลหรือตามบรรยากาศของครอบครัว ความคิดเห็นของบิดามารดา ญาติและมิตรสหาย อิทธิพลของวิทยุโทรทัศน์นี้ผู้ชมซึ่งมีจุดอ่อนที่สุดคือ "เด็ก" เพราะว่ามีผู้ชมวิทยุโทรทัศน์ส่วนใหญ่จะเป็นเด็ก ๆ ภาพอันประหลาดมหัศจรรย์ที่มองเห็นทางจอวิทยุโทรทัศน์จะทำให้เด็กกลายเป็นคนฉิว เฝินไร้ความสามารถในความคิดอ่าน ยิ่งกว่านั้นยังทำให้ขาดการตัดสินใจ วิทยุโทรทัศน์สามารถเปลี่ยนแปลงจิตใจได้ และเขาจะไม่สามารถกำหนดคุณค่าในสิ่งต่าง ๆ ได้เท่าที่ควร เช่น เด็กส่วนมากจะพากันนิยมคาราโทรทัศน์ และจำทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้เห็นมาปฏิบัติ ซึ่งขาดความคิดควาคือหรือไม่ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของบิดามารดา หรือผู้ปกครองจะต้องให้คำแนะนำแก่เด็ก พยายามอย่าให้เด็กอายุน้อยเกินไป ชมโทรทัศน์ แม้ว่าจะจะเป็นเด็กโตก็ไม่ควรปล่อยให้ดูตามลำพัง บิดามารดาควรจะได้คอยแนะนำเพื่อให้เด็ก ๆ รู้จักชมโทรทัศน์ที่ถูกต้อง คือ รู้จักตัดสินใจในทางที่ถูก และบิดามารดาไม่ควรจะทำตัวเป็นตัวอย่างแก่เด็ก โดยรู้จักงดเว้นการชมโทรทัศน์เสียบ้าง และควรจำกัดเวลาชมโทรทัศน์ภายในครอบครัวพอสมควร พยายามชมเฉพาะรายการที่เหมาะสมกับเด็ก ๆ และรายการที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ และคอยให้คำอธิบาย ต่อรายการที่กำลังชมด้วย เพื่อเป็นการช่วยเด็กให้รู้จักดูอย่างถูกต้องหรือมีวิจารณญาณและได้รับประโยชน์มากขึ้น

ข้อควรปฏิบัติในการชมโทรทัศน์^{๒๑}

๑. เด็กหรือผู้ชมโทรทัศน์ ต้องนั่งห่างจากจอพอสมควร โดยให้ภาพที่มองเห็นชัดเจนถนัดตา โดยปกติผู้ชมควรจะนั่งห่างจากจอเป็นระยะทางเท่ากับ ๔ เท่าของความสูงของจอเป็นเหมาะสมที่สุด

๒. เครื่องรับความจะตั้งไว้ในห้องที่มีความกว้างที่เหมาะสม ไม่ควรตั้งไว้บนเวทีสูงเกินไปสำหรับเด็ก ควรมีแสงสว่างภายในห้องบ้างโดยซ่อนโคมไฟเสียดีกว่าจะปล่อยให้ห้องมืดสนิท

๓. เด็กควรนั่งได้อย่างสบาย ไม่เป็นธรรมชาติ หรือทรมาณ แต่ไม่ถึงกับปล่อยตัวจนเกินไป ควรเอนศีรษะพิงไว้กับพนักเก้าอี้ โดยให้แนวจากดวงตาจนถึงจุดศูนย์กลางของจอได้ระดับพื้นราบ ทำอื่นใดที่ผิดไปจากนี้มักทำให้มองเห็นภาพบิดเบี้ยว

๔. ไม่ควรชมโทรทัศน์ระหว่างการรับประทานอาหาร

๕. ควรให้มีบรรยากาศกับผู้ชมคนอื่น ๆ และรู้จักสงวนอารมณ์ในระหว่างชมรายการ

๖. รายการภาคศึกษากทางโทรทัศน์ไม่ควรปล่อยให้เด็กชม หากเด็กไม่พอใจรายการใดควรฝึกให้เด็กออกไปนอกห้องไม่ควรทนนิ่งดู และเมื่อดูโทรทัศน์จบแล้ว ควรทิ้งระยะไว้ ๑๕ นาที แล้วจึงไปนอน

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ที่ฉายทางโทรทัศน์^{๒๒}

ในการประชุมเรื่อง "อิทธิพลของภาพยนตร์ต่อเยาวชน" ซึ่งจัดโดยสภาสังคม-

^{๒๑} เอ. บอนแนงก์ "ข้อคิดเกี่ยวกับโทรทัศน์" (เอกสารประกอบการประชุมหมายเลข ๘.) กองเผยแพร่การศึกษา สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตุลาคม ๒๕๐๕ หน้า ๑๕๐ - ๑๕๑

^{๒๒} กองเผยแพร่การศึกษา. (เอกสารการประชุมเรื่อง อิทธิพลของภาพยนตร์ต่อเยาวชน) กองเผยแพร่การศึกษาจัดพิมพ์เผยแพร่ ๒๕๐๕.

สงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๕ ผู้เข้าประชุมได้มีการสนทนากันในเรื่องต่าง ๆ เช่น อิทธิพลของภาพยนตร์ต่อเยาวชน ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ที่ฉายตามโรงและทางโทรทัศน์ การส่งเสริมภาพยนตร์ และผลร้ายของภาพยนตร์ที่มีต่อเยาวชน การสนทนาครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็นกลุ่ม จากผลของการประชุมกลุ่มเกี่ยวกับข้อคิดเห็นในภาพยนตร์ที่ฉายทางโทรทัศน์สรุปได้ดังนี้คือ

๑. การควบคุมภาพยนตร์ที่ฉายทางโทรทัศน์กับภาพยนตร์ที่ฉายในโรงควรจะเป็นมาตรฐานอันเดียวกัน ไม่ควรจะมีภาพยนตร์ประเภทประวัติของอาชญากร ภาพยนตร์ที่นิยมขายมุษ เช่น แสดงเรื่องนักเล่นการพนัน

๒. ค้ายเหตุว่าภาพยนตร์ทางโทรทัศน์เป็นภาพยนตร์ที่ดูหึ่งครอบครัว มีคนดูทุกวัน จึงไม่ควรฉายภาพยนตร์ที่มีการแล้วโลมมากนัก

๓. ควรมีการส่งเสริมให้เอกชน สร้างภาพยนตร์โทรทัศน์ดี ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่เยาวชน และมีการส่งเสริมให้ผู้อุปถัมภ์รายการที่เป็นประโยชน์ต่อเยาวชน รัฐบาลหรือองค์กรต่าง ๆ ควรหาทางสนับสนุนในเรื่องนี้

๔. บทพากษ์ของภาพยนตร์โทรทัศน์ควรระวังในเรื่องการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง

๕. คุณลักษณะของตัวละครในการแสดงภาพยนตร์ ส่วนใหญ่ไม่ควรเป็นไปในทาง พระเอกไม่มีอาชีพ เป็นนักการพนัน นางเอกไม่มีลักษณะ เป็นแม่ศรีเรือน

๖. ชื่อภาพยนตร์บางเรื่องไม่เหมาะสม ไม่ส่งเสริมศีลธรรมจรรยาของเยาวชน คณะกรรมการควรพิจารณาและควบคุมในการตั้งชื่อภาพยนตร์ด้วย

๗. ควรจะให้ภาพยนตร์สำหรับเด็กมากขึ้น โดยเฉพาะภาพยนตร์การ์ตูน มีสารคดีแทรกอยู่ด้วย

๘. ภาพยนตร์ที่แสดงภาพโฆษณาอันมีลักษณะน่าเกลียดควรจะให้สั้นที่สุด

๙. ภาพยนตร์ที่โฆษณาเกี่ยวกับเครื่องสำอางของสตรีมากเกินไป ก่อให้เกิดผลอันไม่ดีแก่เด็กหญิงได้มาก

๑๐. ภาพยนตร์ที่ีบางเรื่อง เช่น ประเภทนักร้อง ควรนำมาฉายตอนหัวค่ำ เพื่อสนองความต้องการของเด็กชายบ้าง

การพิจารณาบทละครที่จะนำออกแสดงทางโทรทัศน์^{๒๓}

สถานีโทรทัศน์ (ช่อง ๕) ได้กำหนดหลักการปฏิบัติและหลักการทั่วไปในการพิจารณาบทละครที่จะนำออกแสดงทางโทรทัศน์และได้เริ่มต้นใช้ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๐๑ มีดังต่อไปนี้

๑. การแสดงละครทุกครั้งจะต้องส่งบทล่วงหน้า ๒ ชุด ให้ฝ่ายจัดรายการ-สถานีตรวจอย่างน้อย ๑๕ วันก่อนออกอากาศ เพื่อสะดวกในการแก้ไขเปลี่ยนแปลง (หากจะมี) ต้นฉบับชุดนี้ฝ่ายจัดรายการจะเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน ไม่ว่าจะอนุมัติให้ออกอากาศหรือไม่ก็ตาม

๒. เนื้อเรื่องจะต้องมีความเหมาะสม สำหรับเทคนิคการแสดงทางโทรทัศน์ จะต้องมีฉากซ้อมในความควบคุมของเจ้าหน้าที่จนเป็นที่รัดกุมและพอใจ

๓. ความยาวของเรื่องจะต้องใช้เวลาแสดงไม่เกิน ๕๐ นาที สำหรับเรื่องที่มีความยาวเกินกว่านี้ แต่ไม่เกิน ๑๒๐ นาที จะต้องได้รับการพิจารณาอนุมัติเป็นพิเศษ

๔. เรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมาย การแพทย์ หรือวิชาชีพอื่น ๆ จะต้องเป็นไปโดยถูกต้องตามจริยธรรมของอาชีพนั้น ๆ

๕. ละครทุกประเภทควรมีจุดจบที่แฝงคติธรรม กล่าวคือ ส่งเสริมกรรมดี และลงโทษกรรมชั่ว

^{๒๓} จลาศรี เกษมศรี. "การเซ็นเซอร์บทละครโทรทัศน์" ครอบคลุม ๑๖ ปี บริษัทไทยโทรทัศน์ โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ หน้า ๒๖.

บทละครที่มีลักษณะต่อไปนี้ จะไม่ได้รับอนุมัติให้ออกอากาศ

๑. เรื่องที่เกิดความรู้สึกหมั่นแกลนต่อกษัตริย์ และพระราชวงศ์ ต่อรัฐบาลหรือเจ้าพนักงานของรัฐบาล
๒. เรื่อง เกี่ยวกับการ เมือง
๓. เรื่องที่อาจยุยงให้เกิดความเกลียดชังหรือรู้สึกแค้นแค้นระหว่างชนชั้น
๔. โจมคติหรือลบลหุศาสนา หรือ ปุชนิยมวัตถุ และการกระทำใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกในแง่ร้ายแก่ศาสนาใดศาสนาหนึ่ง
๕. ทำลายขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือ ศิลปะของชาติ
๖. ชัดกับศีลธรรม เช่น โหม่นน่าไปในทางอวมายมุข หรือเป็นตัวอย่งนำไปประพฤตชั่ว
๗. เรื่องทั้งปวงที่เกี่ยวกับลามก อนาจาร หรือหยาบค้าย ไม่ว่าจะโดยเนื้อเรื่อง การแสดงคำพูด หรือการแต่งกายของตัวละคร
๘. การแสดงให้เห็นว่า การฆ่าตัวตายเป็นวิธีสมควร สำหรับเป็นทางออกของปัญหาชีวิต
๙. แสดงความโหดร้ายทารุณ เกินกว่าเหตุต่อบุคคลหรือสัตว์
๑๐. แสดงการฆาตกรรมอย่างสยดสยอง อันก่อให้เกิดความตระหนกตกใจ หวาดเสียว หรือเสียวขวัญ
๑๑. เรื่องอาชญากรรมทางเพศ หรือเกี่ยวกับความวิปริตทางเพศ
๑๒. เรื่องลึกลับเกี่ยวกับไสยศาสตร์ ภูตผี วิญญาณ ซึ่งก่อให้เกิดความหวาดเสียว

ข้อสังเกต

๑. หลักใหญ่ของการพิจารณา คือว่าแม้ว่าละครโทรทัศน์ส่วนมากจะไม่ได้ตั้งใจเสนอต่อเยาวชน แต่ถ้าเยาวชนได้ดู ก็จะไม่เป็นผลร้ายต่อจิตใจ
๒. เรื่องที่เคยเป็นบทละครสำหรับเวที หรือถ่ายทำเป็นภาพยนตร์มาแล้ว บางเรื่องอาจจะไม่เหมาะสมในการแสดงทางโทรทัศน์ เพราะผู้ดูโทรทัศน์ประกอบด้วย

บุคคลในครอบครัวอันต่างวัยกัน ต่างพื้นฐาน ซึ่งอาจได้ดูโดยไม่ตั้งใจ

๓. เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ หรือวรรณคดี หรือเรื่องอื่นที่ได้รับการยกย่องเป็นสากล หากมีขัดแย้งกับหลักดังกล่าว อาจได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

๔. สถานที่สงวนสิทธิ์จะรับหรือไม่รับ เรื่องใจออกอากาศ เพราะต้องปิดหลัก "สื่อมวลชนที่ขี้ออมไม่เสนอสิ่งที่เป็นพิษเป็นภัยแก่ประชาชน"

หลักการทำงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์ของประเทศไทยโทรทัศน์ (ช่อง ๔) ทำงานกันอย่างไรนั้น คุณ เกษม หวังในธรรม^{๒๔} ได้กล่าวว่า "การจัดรายการช่อง ๔ นั้น คำนี้ถึงเยาวชนผู้ชมโทรทัศน์เป็นประการสำคัญ สิ่งใดก็ตามที่เป็นภัยต่อจิตใจของเยาวชนแล้ว ช่อง ๔ จะงดเว้นไม่ยอมแพร่ภาพแม้จะขาดรายได้ก็ตาม ดังนั้นจึงมีการจัดรายการภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับเด็ก ทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน รายการดนตรีเยาวชน ทางด้านศิลปดนตรี ให้รู้จักดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย เพลงพื้นเมืองของจังหวัดต่าง ๆ มีรายการสุขภาพจิต เพื่อวิเคราะห์ปัญหาทางจิตโดยนายแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิในสถานแม่บ้าน ก็แนะนำการทำอาหาร เย็บปักถักร้อย การแต่งกาย เป็นต้น"

^{๒๔}เกษม หวังในธรรม "เราทำงานกันอย่างไร" ครบรอบ ๑๖ ปีบริษัทไทยโทรทัศน์, โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ หน้า ๑๒.